

Motion till riksdagen 2008/09:Kr275

av **Lars Johansson (s)**

Integration genom folkbildning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Folkbildningsrådet och folkhögskolorna bör ges ett riktat uppdrag att arbeta med integrationsfrågorna i de stora städernas mångkulturella miljonprogramsområden.

Motivering

Folkbildningens uppdrag är att stärka demokratin, bidra till människors möjligheter att påverka sin egen livssituation, utjämna utbildningsklyftor, bredda kulturintresset samt arbeta med de prioriterade verksamhetsområdena: den gemensamma värdegrunden, det mångkulturella samhällets utmaningar, den demografiska utmaningen, det livslånga lärandet samt folkhälsa, global rättvisa och hållbar utveckling. Detta gör att folkhögskolorna är särskilt lämpade att arbeta med integrationsfrågor i de invandratäta områdena i våra storstäder.

Ett exempel på en sådan stadsdel är Biskopsgården i Göteborg. Biskopsgården präglas av en stor mångfald i etnisk och åldersmässig mening. Stadsdelen präglas av ett demokratiskt underskott i de avseenden som mäts för att påvisa just demokratiskt underskott och social marginalisering. Bland medborgarna är utbildningsnivån låg, ohälsotalen höga, bidragsberoendet stort, valdeltagandet lågt, arbetslösheten hög osv. Stadsdelen präglas också av den marginalisering som resulterar i en tynande näringsverksamhet samt en underdimensionerad social service.

I Biskopsgården har Göteborgs folkhögskola en filial på sitt elfte år med en stor, efterfrågad och nydanande folkbildningsverksamhet. En interkulturellt kompetent folkbildning utvecklas i skärningspunkten mellan folkbildningens traditioner och förortens villkor. 1997, med Kunskaflöft, etablerade sig sex utbildningsanordnare i Biskopsgården, men nu finns endast Göteborgs folkhögskola kvar. Det är både svårt och dyrt att etablera sig i dessa områden

Fel! Okänt namn på

och resurserna är knappa och ojämna. Verksamheten har under elva läsår finansierats med kommunala medel via upphandling, ”storstadsmedel”, projektbidrag och regionbidrag. Det har dock varit viktigt för folkhögskolan att etablera sig och finnas kvar där behoven är som störst och där det finns en närhet till de människor arbetet berör. Göteborgs folkhögskola har därför filialer i några av de mest marginaliserade områdena runt Göteborg, Bergsjön och Biskopsgården. Problemet är dock ekonomin. Resurser för att arbeta långsiktigt med dessa uppdrag har uteblivit.

Filialen i Biskopsgården ger 100 personer möjlighet att påbörja sina studier ”i sin hembygd”, uppnå kompetens för vidare studier på olika nivåer. Skolan ger 16 personer arbete varav 1/3 bor i Biskopsgården. Lärarna talar elva språk och hälften har egen erfarenhet av migration. Skolverksamheten utformas tillsammans av lärare och studerande eftersom några på förhand givna lösningar inte finns att tillgå i formandet av en interkulturellt kompetent pedagogik och studiemiljö. Infrastruktur, kursinnehåll och studiesätt utformas för att vara inkluderande och bekräftande, vilket folkbildningen alltid strävar efter men här i en ny kontext med nya resultat. Som en direkt konsekvens har skolan, inom ramen för ordinarie grundskole- och gymnasiestudier, utvecklat ett arbetssätt med studiestöd på de studerandes förstaspråk och ett aktivt främjande av flerspråkighet i ämnesundervisningen för både personal och studerande. Denna kompetens är ofta efterfrågad, vilket leder till att personalen är inbjuden till olika sammanhang för att berätta om skolan och dess arbetsätt.

Skolan deltar som central aktör i många av stadsdelens verksamheter, grupper och nätverk. Biskopsgårdens folkhälsogrupp, kulturgrupp, bibliotek, lärcentret är alla väl integrerade verksamheter i skolans arbete. Föreningslivet, det lilla som finns, samarbetar med och stöds av skolan. Detta år stödjer skolan aktivt en grupp svenska somaliers arbete för att skapa sig ett klan-, klass-, ålders- och könsöverskridande kulturhus.

Eftersom skolan har fler arenor än den i Biskopsgården bedrivs integrationsarbetet också utanför storstadens förort. Den ”svenska” moderskolan ges också möjlighet att utvecklas i en interkulturell mening. Arenorna för möten och ömsesidigt utbyte finns på folkhögskolan. Inom folkhögskolorna öppnas möjligheten att bedriva integrationsarbetet både i de områden där marginaliseringen kräver det och på de platser och med de människor som annars inte skulle komma i åtnjutande av denna för framtiden så nödvändiga utveckling.

Utifrån denna bakgrundsbeskrivning vill jag peka på vikten av att samhället ger förutsättningar för att den verksamhet som jag beskrivit med exemplet Biskopsgården kan fortsätta och spridas också till liknande områden i andra städer.

Stockholm den 2 oktober 2008

Lars Johansson (s)